

CUCLI VI. rész

A FIKCIÓ

SZEREPLŐK

MINISZTERELNÖK ÚR / GYÖNGY

Gyöngy Zsuzsa

DANI / INDA

Király Dániel

ZOLI / A SZÍNHÁZ / TAMÁS

Bezerédi Zoltán

DANKÓ ISTVÁN

Dankó István

PALI / A JAVASASSZONY / KAMILLA / WOLTFUTÁR

Kocsis Pál

ÍRÓ

Király Dániel, Benkó Bence

RENDEZŐ

Benkó Bence

BEMUTATÓ: 2022. január 23., Katona József Színház

1. jelenet – INTRO

Főcímmzene csendül fel, amíg sötét lesz. Hangbejátszást hallunk.

PALI	Igen?
DÖNEK	Hallotok?
PALI	Tisztán hallunk, Inda.
DÖNEK	Zoli ott van?
PALI	Tessék? Rossz a vétel.
DÖNEK	A Bezerédi.
PALI	Itt van.
ZOLI	Itt vagyok, Inda.
DÖNEK	Megtaláltátok?
ZOLI	Igen. Hamarosan beszédet mond.
PALI	Átadja a Magyar Zene Házát.
ZOLI	És nála lesz a telefonja.
PALI	Széthekkeltem, Inda.
DÖNEK	Remek. Akkor kapcsolatba léphetek vele.
ZOLI	Csak fel kell hívnod.
DÖNEK	Készüljetek. Elkezdődik az utolsó felvonás.

2. jelenet – CUCLI

És ekkor fény. Zene. Cucli. Mondhatni a Himnuszt halljuk. Zsuzsi áll a színen, mint Miniszterelnök úr. Énekelni próbálja a dolgot.

BEJÁTSZÁS	<i>Isten, áldd meg a magyart...</i>
-----------	-------------------------------------

Csend. Mikrofon.

ZSUZSI

Hölgyeim és Uraim, tisztelt Házelnök úr, Főigazgató úr, Igazgató úr, Hölgyeim és Uraim! A pék minden nap süthet új kenyeret, de az építész csak azt tanácsolhatja az ügyfeleinek, hogy ültessenek kúszónövényeket, ha nem tetszik nekik a végeredmény.

Kis csend.

Vagyis minden új épület kockázat. Különösen a mai világban az, amikor az építészek már nem akarnak a régi, bevált, történelmi stílusok formanyelvén beszélni. Vagyis izgulunk. Végig izgulunk. Csak a kész épületre vetett első pillantás hoz megnyugvást. Pillantsunk rá. Kipróbáltam.

Rápillant.

Tessék! Itt az épület. Maguk is, pillantsanak rá! E vérzivataros napon világosan látszik, hogy megnyugodtunk. Nem? Dehogynem. Most például eleve nyugodt vagyok, de ezen újabb rápillantás után valahogy még nyugodtabb lettem. Önök is érzik, igaz? Közmegegyezésnek tűnik, hogy a tervező úr kitűnő munkát végzett. Befelé jövet az is eszembe jutott, hogy az épületet egy japán emberrel terveztettük meg. Miért van az, hogy egy japán elme alkotta térben mi magyarok otthon érezzük magunkat? Talán azért, mert a japán és a magyar géniusz közötti távolság mégsem olyan nagy, mint a földrajz alapján gondolnánk. Emlékezzünk csak az

1930-as évek rokonságkutató tudományos erőfeszítéseire. Tessék!

Az emlékezés pillanatai.

Ugye? De az is lehetséges magyarázat, hogy ez az épület nem akarja megerőszakolni a környezetét, inkább organikusán illeszkedik, idomul, harmonizál, szervesül és ez a magyar szemnek szép. A nem magyarnak nem. Kivéve a japánnak. Illetve értik. Alapvetően minden szem egyenlő a szememben, de a magyar szem szemebb minden szemnél, és... Hölgyeim és Uraim, tisztelt Házelnök úr, Főigazgató úr, Igazgató úr, Hölgyeim és Uraim, talán Churchill mondta: előbb mi formáljuk az épületeinket, majd azok formálnak minket. Bakugrásnak tűnhet, de ezen idézet mentén beszéljünk kicsit magunkról is. A brüsszeli ideológiai nyomásgyakorlás nő, kulturális téren is, miközben kontinensünk kulturális, sajnos kulturális súlya is zsugorodik a világ többi kulturális részéhez mérve, miközben nálunk itt áll ez az erős kulturális kisugárzású új kulturális intézmény. Vagyis állapítsuk meg, mi, magyarok, kulturális expanzióban vagyunk, válság ide vagy oda. Az elérhető, legfrissebb kulturális adatok szerint a magyar kulturális kiadások arányaiban, igaz, holtversenyben, az első helyen állnak az európai unióban kulturális téren.

Eközben megcsörren a telefonja. Kis időbe telik, mire rájön, hogy az övé. Kinyomja, mint egy jó miniszterelnök. Ám a hang mégis megszólal az éterből.

DÖNEK

Halló, Miniszterelnök úr! A nevem Inda. Már régóta kereslek. Nem tudom, készen állsz-e arra, amit mutatni akarok. De sajnos kifutottunk az időből. Jönnek érted és

nem tudom, mire készülnek. Ne nézelődj, még gyanút fognak. Folytasd a beszédet. Mindegy, mit mondasz, nem lesz zavarosabb. Nagyon jó. Nyugalom, senki más nem hallja a hangomat. A fejedben szól. A beszéded végén tapsot fogsz kapni, ahogyan az lenni szokott. Utána megszólítanak. Egy kopasz fickó. Ha túl akarod élni, viselkedj ellenségesen. Fontosak a váltások. Színészileg. A jelenet feszültségét az adja meg, ha konfrontálódasz a partnerreddel. Ne légy nyugodt! Ne menj alá! Nagyon fontos! Hozz ajánlatokat, lepd meg őt! Ha mindent jól csinálsz, hamarosan találkozunk.

Kinyomódik a telefon.

ZSUZSI

(...) Hiába, a kulturált magyarok kulturális önképének fontos része, hogy mi kultúrnemzet vagyunk. Ez nem fikció. Ez a valóság. Bár én szeretem a fikciót, szeretem, érdekel, foglalkoztat, de a valóságban élek. Abból is a legkomfortosabb, hála önöknek, a mai magyar! Köszönöm, hogy együtt lehettem önökkel, köszönöm a komfortérzetem önöknek, Magyarország előre megy, nem hátra!

Tapsvihar. Magyarország előre megy nóta. Dankó érkezik. Éneklí. Táncol. Varieté.

3. jelenet – KIHALLGATÁS

ISTVÁN

(ének) Piros lett a paradicsom, nem sárga, a kultúra előre megy, nem hátra! Hopp, egy antré, Miniszterelnök úr! Üdvözlöm! A nevem Dankó István. A Humoros Nemzeti Népművelő Integrációs Akciócsoport, azaz a HUNNIA ügynöke.

ZSUZSI

HUNNIA ügynöke? Mi ez az egész?

ISTVÁN   Vannak még olyan kósza szervezetek, amelyek
nincsenek a zsebében, Miniszterelnök úr.

ZSUZSI   Lehetetlen! Ezzel... vitatkoznék!

ISTVÁN   Csak tessék!

ZSUZSI   Jó! *(kiabál)* Most vitatkozom! Nincsen!

ISTVÁN   Immár jó ideje szemmel tartjuk önt, Miniszterelnök úr.

Kikacsint a nézőkre. Hangeffekt. Zsuzsi nem érti.

                                  És úgy tűnik, kettős életet él.

ZSUZSI   Én?

ISTVÁN   Az egyik életében ön a Miniszterelnök úr. Magyarország
első embere, mindannyiunk szellemi, lelki is testi atyja,
szerény keresetével, népes családjával, híres baráti
körével. A másikban viszont egy megtévesztett, átvert
ember, aki hangokat hall a fejében.

ZSUZSI   Honnan tudja?

ISTVÁN   Nem, nem azokra a hangokra gondolok. Egy konkrét
hangra.

ZSUZSI   Fogalmam sincs, miről beszél.

Zsuzsi furcsa hangokat hallat. Furcsán viselkedik, hogy meglepje Dankót.

ISTVÁN   Mit csinál?

ZSUZSI   *(kiabál)* Meglepem! Furcsán viselkedem!

ISTVÁN   Magyarország miniszterelnöke akkor lepne meg, ha
nem viselkedne furcsán.

ZSUZSI   *(kiabál)* Átlagosan viselkedem!

Kipróbálja.

- ISTVÁN   Őszinte leszek magához, amennyire maga is őszinte az emberekkel, Miniszterelnök úr. Azért vagyok itt, mert szükségünk van a segítségére. Tudjuk, hogy kapcsolatba lépett önnel egy bizonyos illető, aki úgy nevezi magát: Inda. Teljesen lényegtelen, amit tudni vél róla.
- ZSUZSI   Én semmit...
- ISTVÁN   A hatóságok szerint a legveszélyesebb személy, aki a világon él.
- ZSUZSI   Kérem!
- ISTVÁN   A kollégáim úgy vélik, csak az időmet fecsérlem önnel, de szerintem maga helyesen akar cselekedni. Különben...
- ZSUZSI   Ne öljenek meg! Könyörgöm! Én csak egy miniszterelnök vagyok!
- ISTVÁN   Maga most alám megy, Miniszterelnök úr?
- ZSUZSI   *(már tébolyult)* Nem! Ellenállok! Határozottan... Ilyen... Konfrontáció!
- ISTVÁN   Mi csak az együttműködését kérjük, hogy törvény elé állíthassunk egy ismert terroristát.
- ZSUZSI   *(mindegyik mondatot más hangon, állapotban)* Értem. Ez egész jó üzletnek hangzik. De jobb ötletem van. Mit szólnak, ha ezt válaszolom?

Mutatja, hogy mi a válasza.

- ISTVÁN   Ezt a Mátrixból lopta, Miniszterelnök úr? Csalódtam magában.

ZSUZSI Ezzel a gestapós dumával nem tud megijeszteni, Dankó úr. Ismerem a jogaimat. Jogom van telefonálni.

ISTVÁN Mondja csak, Miniszterelnök úr, mi értelme telefonálni, ha egyszer képtelen beszélni?

Epikus zene. Semmi nem történik.

Konkrétan értem.

ZSUZSI *(hangja)* „Az építész csak azt tanácsolhatja az ügyfeleinek, hogy ültessenek kúszónövényeket.”

ISTVÁN Teljes képzavar. Mindegy, egy nap majd megtanulja ezt is. Én szurkolok magának! Nos, nem kényszeríthetem Magyarország első emberét semmire. De segíteni fog nekünk, Miniszterelnök úr. Akár akarja, akár nem. Csak ezt szerettem volna így a cselekmény e korai szakaszában.

ZSUZSI Cselekmény?

ISTVÁN És most teátrálisan távozok.

Megteszi.

4. jelenet – MASZKOK

Miniszterelnök úr zavartan néz Dankó után. Eszébe jut a telefonhívás.

MINISZTERELNÖK ÚR Visszahívom! *(előveszi a telefont, motyog)* Azt mondja, híváslista... legutóbbi... igen...

FOODPANDA Foodpanda ügyfélszolgálat, Kamilla vagyok, miben segíthetek?

MINISZTERELNÖK ÚR   Ööö... tessék?

FOODPANDA   Foodpanda ügyfélszolgálat, Kamilla vagyok.

MINISZTERELNÖK ÚR   Elnézést, téves. *(leteszi, újra próbálkozik)* Mit basztam el?

FOODPANDA   Tessék?

MINISZTERELNÖK ÚR   Tessék?

FOODPANDA   Ööö... Foodpanda ügyfélszolgálat, Tamás vagyok, miben segíthetek?

MINISZTERELNÖK ÚR   Most meg Tamás vagy, az előbb Kamilla voltál! *(leteszi)* Ennyi tökéletlenséget nem bírok el egy nap. A Magyar Kultúra napján!

Teljes természetességgel belép egy WOLT futár.

WOLT-futár   Helló, meghoztam az indiait.

MINISZTERELNÖK ÚR   Kérem?

WOLT-futár   Érted... inD-i-a-i.

MINISZTERELNÖK ÚR   Én nem rendeltem semmit.

WOLT-futár   Tudom.

MINISZTERELNÖK ÚR   Akkor?

WOLT-futár   *(bizalmasodva közelebb lép)* Kódban beszélek.

MINISZTERELNÖK ÚR   Miben?

WOLT-futár   *(tagolva, mintha egy nagyothallóhoz beszélne)* Háromezer-nyolcszáz lesz. *(végtelen letörve)* Borravalót nem fogadhatok el.

MINISZTERELNÖK ÚR   De én nem rendeltem...

WOLT-futár   Ja, online fizetett?

MINISZTERELNÖK ÚR   Én nem rendeltem....

WOLT-futár   *(robothangon)* A WOLT-nál csak online lehet fizetni.
MINISZTERELNÖK ÚR   Fiatalember.
WOLT-futár   *(pajkosan)* Szerencséd, hogy öreganyádnak szólítottál.
MINISZTERELNÖK ÚR   Micsoda?!
WOLT-futár   Ő az.
MINISZTERELNÖK ÚR   Ki az?
WOLT-futár   Fordulj meg!

Miniszterelnök úr megfordul, beleütközik inDába.

INdA   Végre. Isten hozott. Mint nyilván kitaláltad, én vagyok inDa.
MINISZTERELNÖK ÚR   Magával beszéltem telefonon?
INdA   Nem. Te tisztelsz meg engem.
MINISZTERELNÖK ÚR   Hogyan?
INdA   Gyere. Tessék. Ül le.
MINISZTERELNÖK ÚR   Ide? A padlóra?
INdA   Gondolom, most úgy érzed magad, mint János Vitéz a tündérek országában.
MINISZTERELNÖK ÚR   Körülbelül.
INdA   Igen, látom a szemedben. Úgy nézel, mint aki elfogadja, amit lát, mivel azt várja, hogy felébred. Furcsa mód majdnem ez az igazság. Te hiszel a sorsban, Miniszterelnök úr?
MINISZTERELNÖK ÚR   Nem.
INdA   Miért nem?
MINISZTERELNÖK ÚR   Jobb az a tudat, hogy én irányítom az emberek életét.

INdA Pontosan tudom, hogy mire gondolsz. Hadd mondjam el, miért vagy itt. Azért, mert tudsz valamit. Bár nem tudod megmagyarázni, de érzed. Érezted egész életedben. Valami baj van az országgal. Nem tudod, mi az, csak azt, hogy van. Mint amikor száraz a narancs. Mint amikor kikap a magyar válogatott. Ez az érzés hozott el hozzám. Tudod, hogy miről beszélek?

MINISZTERELNÖK ÚR A Fikcióról?

INdA Akarod tudni, hogy mi is az? A Fikció mindenütt van. Körülvesz minket. Még most, ebben a szobában is. Azt látod, ha megnyitasz egy honlapot. Vagy ha bekapcsolod a tévét. Mindig érzed. Mikor megtapsolják a beszédedet. Mikor a haverok nyerik a gigatendert. Ez a világ, mellyel eltakarják szemed elől az igazságot.

MINISZTERELNÖK ÚR Az igazságot?

INdA Hogy egy rabszolga vagy, Miniszterelnök úr. Megkötözve születted, mint mindenki. Egy börtönben, mely érzékszerveiddel fel nem fogható. Börtön az elméd számára. Sajnos nem lehet elmondani, valójában mi a Fikció. Látnod kell a saját szemeddel. Ez az utolsó esélyed. Aztán már nem fordulhatsz vissza. Ha a nemzeti színű maszkot veszed fel, a játéknak vége. Felébredsz az ágyadban. Azt hiszel, amit hinni akarsz. De ha a sárgát, maradsz Tündérorszámban. És én megmutatom, kik rejtőznek a tündéralarc mögött. Ne feledd! Amit kínálok, csak az igazság, semmi több.

Miniszterelnök úr némi habozás után határozottan a freeSzFE maszkért nyúl.

INdA Örülök, hogy így döntöttél. Nem kell felvenni, ez csak... szimbolikus. Ez most kicsit csípni fog.

inDa a villanykapcsolóhoz sétál, és megnyomja.

5. jelenet: A CSAPAT

Feljön a munkafény. inDa leveszi nevetséges bőrkabátját és napszemüvegét. Bejön Pali és Zoli.

MINISZTERELNÖK ÚR   Miért fáj a szemem?

INdA   Még sosem használtad. Gyere, bemutatlak a többieknek. Ők itt Pali és Zoli... Te pedig... egy nő.

MINISZTERELNÖK ÚR   Én pedig egy... nő?

INdA   Én pedig Dani vagyok.

MINISZTERELNÖK ÚR   Nem... inDa?

INdA   Ja igen. Mindenkinek van ilyen cool beceneve. Az enyémet egy aktivista után választottam, aki a huszonegyedik században élt. A keresztnemem utolsó két betűje megfordítva, aztán az első két betűje, és így kijön, hogy inDa, ami ugye értelmes szó; és jelképezi a lendületet, nagy szakítószilárdságot, á lá Tarzan, tudod.

MINISZTERELNÖK ÚR   Aha, ööö, de most is a huszonegyedik század van... nem?

INdA   Nem tudom pontosan megmondani az évszámot, mert sajnos mi sem tudjuk. Ez a hajóm. A Nabukodono-denedana-bukikuki-dezodor. Ez a főfedélzet. Innen tudunk rácsatlakozni a Fikcióra. És hát... ennyien vagyunk.

ZOLI   Nekem Kúl a becenevem.

MINISZTERELNÖK ÚR   Ha jól értem, mindenkinek van kúl beceneve.

ZOLI   Igen. Az enyém Kúl.

MINISZTERELNÖK ÚR   Igen. De mindenkié kúl, nem?

ZOLI   Nem, csak az enyém Kúl. Ha mindenkié Kúl lenne, honnan tudnám, hogy nekem szólsz?

PALI Az enyém Tomóceusz Katatiki.

MINISZTERELNÖK ÚR Szuper.

INdA De én csak Gyugyunak hívom.

PALI Azt utálom.

ZOLI Neked mi a neved?

MINISZTERELNÖK ÚR Miniszterelnök úr.

ZOLI Uh.

PALI Nem kúl.

ZOLI Egyáltalán nem kúl.

INdA Majd kitalálunk egyet! Erre most nincs idő.

ZOLI Legyen Zsuzsi!

MINISZTERELNÖK ÚR Hogy a tessék?

INdA Gyöngy...

PALI A Gyöngy nem rossz.

INdA Szóval tudni akartad, mi a Fikció, ugye? Talán egyszerűbb, ha megmutatom. Gyugyu!

PALI Maradjunk a Palinál, jó?

INdA A fényeket!

Pali kimegy a fénypulthoz. Fényváltás.

INdA Ez egy szimuláció. Mi úgy hívjuk, Kamra. Itt tudunk előállítani a Fikcióhoz hasonló helyzeteket. Hadd mutassak egy példát. Ez itt egy pohár víz. *(kezével egy poharat pantomimezik, bele is kortyol)* Látod, ugye?

MINISZTERELNÖK ÚR Igen.

INdA Vedd el!

Gyöngy nyúl a pohárért, de természetesen nincs semmilyen pohár.

INdA Amit most érzel, azt csalódásnak hívják. A való világban ilyen tapasztalatok is érik az embert.

GYÖNGY Akkor... ahol eddig voltam, az nem a valóság?

INdA: Mi a valóság? Hogy határoznád meg, mivel? Ha arról beszélsz, amit érzel, amit szagolsz, ízlelsz, látsz, a valóság csupán az agyad által megfejtett elektromos jelhalmaz. Eddig álmovilágban éltél, Gyöngy.

GYÖNGY Ebben a Gyöngyben én még nem vagyok biztos...

INdA Minden, amit eddig tapasztaltál része egy neurointeraktív szimulációnak. Ezt hívjuk Fikciónak. A Fikció egy kibogozhatatlanul összetett kódrendszer, képzelgések és intertextusok végeláthatatlan óceánja, a nyugati kánon, avagy Western Canon, alias WC, amelybe az ókori görög birodalomtól kezdve Charli D'Amelio legutóbbi tiktokjáig milleniányi excrementum gyűrűzik egy mindent elnyelő spirálban, fekete lyukként szippantva magába az emberi elme legbelső s legkülső bugyrait egyaránt, tudsz követni?

GYÖNGY Ööö...

INdA Hallottál már a Maslow piramisról?

GYÖNGY Most így hirtelen...

INdA A szükségletek piramisa. Alapját képezik a fiziológiai szükségletek: éhség, szomjúság, életösztön. Aztán következik a biztonság, majd a hovatartozás, és így tovább az önmegvalósításig, amely a piramis csúcsa. Kezdetben az ember nem foglalkozott mással, mint a túléléssel, gyűjtögető-vadászó életmódot folytatott; később barlangokba húzódott, hogy biztonságban érezze magát; aztán törzsekbe verődött, hogy érezze, van hová tartoznia. Mindezt akár fejlődésnek is nevezhetjük, csak hogy minél magasabbra jutott az

ember a piramisban, annál több problémával is találkozott, minél rétegzettebbek lettek a szükségletei, annál frusztráltabbá vált, míg végül olyan mértékű feszültség keletkezett benne, hogy már nem bírta elviselni a valóságot. Menekülőutat keresett tehát: így született meg a Fikció. Az ember eleinte csak ideiglenesen pihent meg a Fikcióban, s megkérdőjelezhetetlenül meg tudta különböztetni a valóságtól. Ismerős az a frázis, hogy „kenyeret és cirkuszt a népnek”?

GYÖNGY

Ezt már hallottam.

INdA

Az ókori görögök azért jártak színházba s alkottak, hogy kielégítsék kognitív, esztétikai és önmegvalósító szükségleteiket, vagyis felérjenek a piramis csúcsára.

ZOLI

Irigylésre méltó határozottsággal kevered össze a görög, a római és az egyiptomi kultúrát.

PALI

Maslow meg ugye New York!

INdA

Ugyanakkor ugyanezen ókori görögöknek egy másik szerep is lebegett a szemük előtt: a Fikció, a történetmesélés; a színház nem csupán arra alkalmas, hogy pillanatnyi békét teremtsen a mindennapi élet küzdelmei közepette, hanem arra is, hogy a küzdelmes mindennapi élet helyébe lépjen! A Fikció kezdeti szakaszában az emberek még tudatosan merítkeztek meg olykor annak üdítő erejű összevisszaságában, és akkor léptek ki belőle, amikor akartak. Ám a Fikció elkerülhetetlenül sokféle lett, terjeszkedett és evolválódott.

ZOLI

Fuj!

PALI

Köpd ki! Köpd ki!

INdA

Egyre hosszabb és hosszabb időre nyelt el egyre több és több embert, és közben egyre hasonlatosabbá vált a valósághoz, ugyanakkor egyre távolabb került tőle. A rétegek színekké aljasultak, a mélységből szélesség lett,

a társadalomkritikából seggletolós viccek, a görbe tükörből katódsugárcső, majd LCD, LED, OLED, NANOLED.

- ZOLI HungaroLED!
- PALI Te vagy egy hungaroLED!
- INdA A Fikció, mint egy kifordított kesztyű, bekebelezte a valóságot, s benne önnönmagát, és az emberek nem akartak többé mást, mint elringatni magukat e lemásolt világ habkönnyű hullámaiban, a Fikcióban, amely egyszerre kaotikus és rendezett, csodálatos és borzasztó, érthető és megfejthetetlen. És miközben elmerültek, az emberek nem vették észre, hogy már nem ők találják ki a Fikciót, hanem a Fikció őket.
- ZOLI Na, engem most vesztettél el.
- INdA Hogy mi a Fikció? Uralom. Emberi elmével generált álmvilág. Feladata: ellenőrzés alatt tartani minket. Hogy az emberből végül majd ez legyen. *(felmutat egy nevető maszkot)*
- GYÖNGY Nem. Ezt nem hiszem el. Ez lehetetlen.
- INdA Nem mondtam, hogy könnyű lesz. Csak azt, hogy igaz.
- GYÖNGY Nem. Hadd menjek ki! Eressz ki! Ki akarok menni!
- INdA Gyugyu, a fényeket!
- PALI Anyád a Gyugyu.

6. jelenet: KIKÉPZÉS

Fényváltás. Gyöngy rosszul van, láthatóan megroppant az információözön súlya alatt.

- INdA Nyugodj meg, Gyöngy! Lélegezz mélyeket!

ZOLI Hozzak egy pohár vizet?

GYÖNGY Marha vicces!

ZOLI Nem, tényleg, igazi pohár vizet.

GYÖNGY Inkább valami erősebbet!

ZOLI Szárcsagyökértea?

GYÖNGY Nem, köszönöm, én egy tökön rúgásra gondoltam.

ZOLI Már hogy én téged?

GYÖNGY Már hogy én mind a hármótokat!

PALI Én csak a villanyt kapcsolgatom.

GYÖNGY Te már a Tomóceusz Kakamikiért megérdemelnél egyet!

INdA Mindenki nyugodjon le! Zoli, hozz, kérlek egy pohár vizet. Pali, a drámakötetet!

PALI Ilyenkor Pali.

INdA Tudom, hogy ez most sok egyszerre, de meg kell birkóznod vele. Nincs sok időnk.

GYÖNGY Időnk? Mire?

INdA Nyugi.

GYÖNGY Ne mondd nekem, hogy nyugi!!!

INdA Mély levegő. Mély levegő. Ez az. Jobb?

GYÖNGY Jobb.

INdA Nem véletlenül szemeltünk ki téged. Figyelünk már egy ideje, és meggyőződésem, hogy segíthetsz nekünk. De fel kell készülnünk. Fel kell készülnöd.

ZOLI Tessék a víz. *(nincs nála víz)*

GYÖNGY Azt mondtad, igazi vizet hozol.

ZOLI Azt mondtam?

PALI És a kötet. *(valóban átnyújt egy kötetet)*

INdA Készen állsz?

GYÖNGY Mire?

INdA Emlékszel, mit mondtam a telefonban? Hogy hogyan kell viselkedned Dankó Istvánnal?

GYÖNGY Hogy lepjem meg? Teremtsek konfliktust?

INdA Ezek a dráma és a színház alapvető követelményei. Arra számítunk, hogy Dankó István meg akar majd akadályozni minket a céljaink elérésében.

GYÖNGY Ki ez a Dankó?

INdA Mindent a maga idejében.

GYÖNGY Oké, és mik a céljaink pontosan, amikben ő meg akar akadályozni?

INdA Ezért kell felkészülnöd.

GYÖNGY De mik a céljaink, azt kérdezem.

INdA Mindent meg fogsz érteni, Gyöngy. Most arra kérlek, hogy bízz bennem.

GYÖNGY Titeket is ilyen homályos utalásokkal vesz rá dolgokra?

PALI Én csak a fényeket kapcsolgatom.

ZOLI Én meg nem húzok női ruhát.

GYÖNGY Mi?

INdA Először is meg kell tanulnod a görögöktől napjainkig a teljes drámairodalmat.

GYÖNGY Hogy a tessék?!

INdA Készen állsz?

GYÖNGY Nem!

INdA Gyöngy! Bízz bennem.

GYÖNGY *(nagyot sóhajt)* Jó. *(a könyvre mutat)* Ezzel kell kezdenem?

INdA Ez az egész.

GYÖNGY Ez az egy könyv?
INdA Ez.
GYÖNGY A teljes drámairodalom?
INdA Az.
ZOLI Egész.
PALI Ez az egész.
GYÖNGY Jó, oké, értem!
INdA Készen állsz?
GYÖNGY De hogy fér bele? Mekkora betűvel van ez írva?
INdA Koncentrálj!
GYÖNGY A teljes drámairodalom az több száz, nem? Hát már csak a görögöknél vagy húsz, még az se férne bele!
INdA Valójában már a görögöknél több száz.
GYÖNGY Mi?
INdA Az elveszettek is benne vannak. Készen állsz?
GYÖNGY Nem!
INdA Dehogynem!
GYÖNGY Akkor igen!

inDa fejbekólintja Gyöngyöt a könyvvel

GYÖNGY Mondtam, hogy igen! Miért basztál fejbe vele?
INdA Hogy megtanuld.
GYÖNGY Megtanulom akkor is, ha nem versz agyon vele. Add ide!
INdA Már nem kell.
GYÖNGY Add ide, megtanulom, na!
INdA Már megtörtént.

GYÖNGY Micsoda?

INdA Megtanultad, ennyi volt.

GYÖNGY Ennyi?!

INdA Jó, akkor, mi tudom én... *(bömbölő epikus zene, inDa megfejthetetlen célzatú mozdulatokat tesz a könyvvel, Pali és Zoli magukból kifordulva álmélnak. zene vége)*
Na. Megtanultad.

GYÖNGY Ez... ez biztos?

INdA Pali?

PALI „S még áll Athén? Még senki sem forgatta fel?”

GYÖNGY *(maga is meglepődve)* „Nem dől le sánca, élő férfiakkól áll.”

INdA Megtanultad.

ZOLI Átvenném akkor a padawan-t.

INdA Hajrá.

ZOLI Na kérlek, angyalom, akkor nyelvgyakorlással fogunk kezdeni. Megmozgatjuk erre is, arra is, gyere, kicsi. *(akrobatikus nyelvmutatványokat végez)* Gyere, nem szégyen az. *(nyelvével csettintget, lefetyel, meglepő dolgokat művel)* *(Gyöngy elhűlve figyel)* Arcizmokat bemelegítjük, gyere! *(lehetetlen grimaszokat vág)*
Mondom, arcizmokat bemelegítjük!

PALI Nekem már eléggé ég a pofám.

ZOLI Hangszálakat megrezonáltatgatjuk, gyere! *(skáláz, hörög, suttog, kiabál, tüdővészre utaló jeleket mutat)* És most a hármat egyszerre, gyere! *(ötvözi az előzőeket, elképzeltetlen)* Na, mélyizmokat is bemelegítjük, minden eshetőségre, ugye!

INdA Jó, Zoli, ez most nem, szerintem ez most.

ZOLI Nem?

INdA Most ezt úgy látom, hogy nem annyira.

ZOLI Jó, hát nem én fogok kiállni a Dankó István ellen.

PALI Hála a magasságos megváltónak.

INdA De azért köszönjük, Zoli, természetesen.

GYÖNGY Rettenetesen köszönjük, Zoli.

ZOLI Olyan nagyon?

GYÖNGY Hát elmondhatatlanul.

ZOLI Na.

INdA Pali, kérlek.

GYÖNGY Te ugye nem fogsz bemelegíteni?

PALI Én már elég meleg vagyok.

GYÖNGY Má nem úgy.

PALI Mi?

GYÖNGY Nem úgy, nem?

PALI Ja, de.

GYÖNGY De?!

PALI De, hogy nem.

ZOLI Dehogynem.

INdA Zoli!

ZOLI Jó, leülök oldalt.

PALI Ül le, Gyöngy.

GYÖNGY Inkább állok.

PALI Jó, én leülök.

ZOLI Akkor én felállok.

PALI Hunyd be a szemed.

GYÖNGY Muszáj?

PALI Nem.

GYÖNGY *(sóhajt, lehunyja)*

PALI Koncentrálj. Merülj mélyre minden valaha élt színházalkotó elméjébe. Mártózz meg eszmefolyamaik tengerében. Add át magad a színházelmélet lila ködének. Ott vagy, Gyöngy?

GYÖNGY Nehezen hiszem el, de ott vagyok.

PALI Mit láatsz?

GYÖNGY Betűket.

PALI Lila betűket?

GYÖNGY Zöld betűket.

PALI Marha jó. Neveket fogok mondani. Amint meghallod a nevet, próbálj azonnal egy idézetet társítani hozzá. Készen állsz?

GYÖNGY Azt hiszem.

PALI Jól figyelj. Sztanyiszlavszkij.

GYÖNGY Tudom, hogy minden, ami engem itt a színpadon körülvesz, durva hamisítvány, hazugság. De mi lenne, ha ez mind igaz lenne, akkor hogyan reagálnék egy ilyen jelenségre, mit tennék?

PALI Barba.

GYÖNGY Színházat csinálni annyit tesz, mint értelem után kutatni egy bizonyos tevékenység folytatása közben.

PALI Meyerhold.

GYÖNGY Az emberi lélek valódi élete és a szenvedélyek őszintesége a színpadon magából a nézőből a befogadóképesség legfelső fokát váltják ki.

PALI Artaud.

GYÖNGY Ahol egyszerűség és rend urakodik, azt hiszem, nem lehetséges sem színház, sem dráma.

PALI Mnouchkine.

GYÖNGY Színház, segíts! / Alszom, ébressz fel! / Eltévedtem a sötétben, vezess a gyertyaláng felé / Lusta vagyok, szidj össze / Fáradt vagyok, emelj fel!

PALI Grotowsky.

GYÖNGY Ha egy nő azt mondja: "ma szomorú vagyok", vajon mit gondol tulajdonképpen? Talán azt akarta mondani: "menj el", vagy talán azt: "magányos vagyok".

PALI Szerintem megvagyunk.

ZOLI Ezt az utolsót, ezt nem értem.

PALI Ő se téged, Zoli.

INdA Gyöngy.

GYÖNGY Igen. *(kinyitja a szemét)*

INdA *(mosolyog)*

GYÖNGY Most azt fogod kérdezni, hogy készen állok-e?

INdA *(fülel)* Lépteket hallok... *(Megöleli nagybátyját)* Nem tudok nélküle élni... Még a lépteinek a zaja is gyönyörű... Örültem boldog vagyok. *(A belépő Zarecsnaja elé siet)* Tündérem, álmom...

GYÖNGY *(izgatottan)* Nem késtem el... Ugye, hogy nem késtem el...

INDA *(kezet csókol)* Nem, nem, nem...

GYÖNGY Egész nap nyugtalankodtam, olyan szörnyű volt! Félttem, hogy apám nem enged... De most elhajatott a mostohámmal. Vörös az ég, mindjárt kél a hold... és én hajsoltam, hajsoltam a lovat. *(Nevet)* De most úgy örülök. *(Keményen kezet fog Zolival)*

ZOLI *(nevet)* Úgy látom, kisért a szemét... Ej-ej! Nem jól van ez!

GYÖNGY Hát igen... Látja, alig kapok levegőt. Egy félóra múlva elmegyek, sietnem kell. Nem maradhatok, nem, az

- istenre kérem, ne is tartóztassanak. Apám nem tudja, hogy itt vagyok.
- INDA Csakugyan. Ideje már elkezdni. Menjünk, szóljunk mindenkinek.
- ZOLI Majd én megyek, és kész. Egy pillanat. *(Jobbra indul és énekel)* "Két gránátos Franciaországba tart..." *(Visszatekint)* Egyszer, amikor ugyanígy énekelni kezdtem, a helyettes államügyész azt mondta: "Önnek erős hangja van, méltóságos uram..." Aztán eltűnődött és hozzátette: "...de pocsék". *(Nevetve el)*
- GYÖNGY Apám meg a felesége nem enged ide. Azt mondják, ez bohém társaság... attól félnek, hogy színésznőnek megyek... Engem pedig úgy vonz valami ehhez a tóhoz, akár a sirályt... Magával tele van a szívem. *(Szétnéz)*
- INDA Magunk vagyunk.
- GYÖNGY De ott, mintha...
- INDA Nincs senki. *(Csók)* *(kizökkennek, rettentő zavarba jönnek)*
- GYÖNGY Milyen fa ez?
- INDA Szilfa.
- GYÖNGY Miért ilyen sötét?
- INDA Este van, minden tárgy sötét. Gyöngy. Készen állsz.
- GYÖNGY Mondod, vagy kérdezed?
- INDA Mondom. És kérdezem.
- GYÖNGY Lehetne most az egyszer egy manósipkányit kevésbé kurva homályosan?
- INDA Véleményem szerint tehetséges vagy.
- PALI Mint a Nap.

ZOLI Kis- vagy nagybetűvel?

PALI Egybe. Mintanap.

GYÖNGY De?

INdA Van valaki, aki talán pontosabban meg tudja állapítani.

GYÖNGY Szuper.

INdA Habár még homályosabban tud fogalmazni.

GYÖNGY Kezdek hozzászokni.

INdA Zoli, a fényeket!

ZOLI Én?!

GYÖNGY És ki ez a pontosabb, de homályosabb?

PALI A Javasasszony.

ZOLI Jaaaaaaa.

PALI Vasasszony.

ZOLI Akkor megyek a fényeket.

INdA Ott hátul kell, hogy legyen egy tükör.

GYÖNGY Megvan.

INdA Ha igazán erősen belenézel a hátad mögé, megláthatod őt.

GYÖNGY Tükör által?

INdA Homályosan.

7. jelenet – A JAVASASSZONY

Zsuzsi lép be a Javasasszony lakásába. Pali, női ruhában.

JAVASASSZONY   Tudom, te vagy Gyöngy.

GYÖNGY   Maga a Javasasszony?

JAVASASSZONY   Bingó. Nem egészen erre számítottál.

GYÖNGY   Pali?

JAVASASSZONY   Tessék?

GYÖNGY   Tomóceusz Katatiki?

JAVASASSZONY   Ja, vagy úgy! Nem. Hasonlítok rá, de csak mert ma este ennyi színész ért rá. Mondhatnám úgy is, hogy pénzügyi okai vannak. Hiába, a Fikció még nem tökéletes. Úgyhogy én játszom őt is. *(női ruháját mutatja)* Szerinted örülsz neki? Mondanám, hogy ülj le, de úgyis visszautasítanád. És a rossz végszó miatt ne fájjon a fejed, Miniszterelnök úr.

GYÖNGY   Ott van a haza, hol a haszon. *(észbe kap)* Tessék? Bocsánat.

JAVASASSZONY   Semmi baj. Szeretem a Bánk bánt. *(nosztalgikusan sóhajt)* Katona József... Mondtam már, hogy ne fájjon miatta a fejed.

GYÖNGY   Honnan tudta? Hogy rossz végszót fogok adni?

JAVASASSZONY   Ó, később majd azon fogod törni a kobakod, hogy akkor is rosszat adtál volna-e, ha nem szólok.

Megvizsgálja közelebbről.

Csinibb vagy, mint hittem. Már értem, miért tetszel neki.

Kicsit rámelegy.

GYÖNGY Már elnézést.

JAVASASSZONY Tudod, miért hozott ide InDa? És? Mit gondolsz? Szerinted te vagy az?

GYÖNGY Komolyan nem tudom.

JAVASASSZONY Ars longa, vita brevis. Tudod, mit jelent? A művészet hosszú, az élet rövid. Úgyhogy mihamarább ismerd meg önmagad, Miniszterelnök úr. Vagy Gyöngy? Rajtad áll. Elárulok neked egy titkot. Kiválasztottnak lenni olyan, mintha szerelmes lennél. Senki nem tudja megmondani rólad, csak te tudod. Az egész lényed, tetőtől talpig. Nos, hadd nézzelek meg jobban. Cerimónia következik.

Javasasszony dobolni kezd, ugrál és kántál, ősmagyar rigmusokat. Közben:

Állj a gégenbe. Füstgép. Szuper. Képzeld el. Teltház. Száz ember néz. Egyedüli szereplő. Monodráma. És kilépsz. És ami jön, lazulj bele. Gyere, kukac! És fényváltás. És tessék!

Csend, majd, bűgő mellhangon.

GYÖNGY Petőfi Sándor: Világosságot! Részlet.

Nyomoru ész,
Ki fénynek hirdeted magad,
Vezess, ha fény vagy,
Vezess csak egy lépésnyire!
Nem kérdem én, hogy mi leszek?
Csak azt mondd meg, hogy mi vagyok

S miért vagyok?...
Magáért születik az ember,
Mert már magában egy világ?
Vagy ő csak egy gyűrűje
Az óriási láncnak,
Melynek neve emberiség?
Éljünk-e önnön örömeinknek,
Vagy sírjunk a síró világgal? -
Hány volt, ki más szívéből
Kiszíta a vért
Saját javára,
És nem lett büntetése!
S hány volt, ki más javáért
A vért kiontá
Saját szívéből,
S nem lett jutalma!
De mindegy; aki áldozatnak
Od'adja életét,
Ezt nem díjért teszi,
De hogy használjon társinak.
S használ-e vagy sem?
A kérdések kérdése ez,
És nem a "lenni vagy nem lenni?"
Használ-e a világnak, aki érte
Föláldozá magát?
Eljő-e a kor,
Melyet gátolnak a roszak
S amelyre a jók törekednek,
Az általános boldogság kora?
S tulajdonképen
Mi a boldogság?
Talán amit
Mi boldogságnak nevezünk,
A miljom érdek,
Ez mind egyes sugára csak
Egy új napnak, mely még a láthatáron
Túl van, de egykor feljövend.
Bár volna így!

Bár volna célja a világnak,
Bár emelkednék a világ
Folyvást, folyvást e cél felé,
Amíg elébb-utóbb elérné!
De hátha ugy vagyunk,
Mint a fa, mely virágzik
És elvirít,
Mint a hullám, amely dagad
Aztán lesímul,
Mint a kő, melyet fölhajítanak,
Aztán lehull,
Mint a vándor, ki hegyre mászik,
S ha a tetőt elérte,
Ismét leballag,
S ez így tart mindörökké:
Föl és alá, föl és alá...
Irtóztató, irtóztató!

Kis csend.

JAVASASSZONY

Ne bassz. Meghatódtál magadtól? Gyöngy... Pedig baromi jól indult. Figyelj... Szerintem ez nem a te versed. Hány éves vagy? Mindegy. Nem éltél még ennyit. Fingod nincs róla. Gyere előrébb. Kezdd el kérlek, újra. Fekvőtámasz, közben menjen. *(közben Zsuzsi mondja és egyre vadabbul)* Gyere! Gyere! Ne engedd le! Ne kapkodd a levegőt! Jó, mindegy, állj fel. Hoztál még valamit?

GYÖNGY

Tessék?

JAVASASSZONY

Repertoár? Valami. Csak van.

GYÖNGY

Van.

JAVASASSZONY

Népdalt? Tudsz?

GYÖNGY

Hát...

JAVASASSZONY Valamit csak tudsz. Előző életedből? Mista prime ministra.

GYÖNGY Jó, hát igen.

JAVASASSZONY Mehet. Megadom a hangot.

Hangbejátszás.

GYÖNGY *Kossuth Lajos azt üzente...*

Javasasszony azonnal összetör valamit.

JAVASASSZONY Nem hiszel benne, baszod. Nem hiszed el, amit énekelsz. Rendben van. Nyugi. Nyugi. Ne sírj. Nem bántásból. Csak el akartalak tolni a falig. Ilyen ez a popszakma. Figyelj... Most azt kéne mondanom... De már nagyon jól tudod, mit fogok mondani.

GYÖNGY Nem én vagyok az.

JAVASASSZONY Sajnálom, lányom. Megvan a képességed, de mintha még várnál valamire.

GYÖNGY Mire?

JAVASASSZONY Tapsra. Lófaszra. Esti fényre. A következő életedre. Ki tudja? Nincs meg benned az X. Így mennek ezek a dolgok. Mit nevensz?

GYÖNGY InDa. Ő majdnem meggyőzött róla.

JAVASASSZONY Tudom. Szegény InDa. Nélküle mi elveszünk.

GYÖNGY Hogy érti, hogy nélküle?

JAVASASSZONY Biztos, hogy akarod hallani? InDa hiszi, hogy te vagy a kiválasztott. És senki, se te, se én nem tudjuk meggyőzni. Annyira vakon hisz benne, hogy az életét is feláldozná, csak hogy te élj.

GYÖNGY   Mi?

JAVASASSZONY   Neked kell majd végül döntened. Egyik oldalon ott lesz InDa élete. A másikon pedig a sajátod. Egyikőtök meg fog halni. Hogy melyikőtök, az rajtad múlik. Sajnálom, lányom, sajnálom. Utálok jó emberekkel rossz hírt közölni. Maradtál volna Miniszterelnök úr. Viccelek! Nem bántalak. Mihelyt kilépsz azon az ajtón, mindjárt jobb kedved lesz. Eszedbe jut, hogy te nem hiszel az ilyen sors-rizsákban. Te magad irányítod az életed. Tessék, vegyél sütit. Ígérem, hogy mire megeszed, már kutyabajod sem lesz.

Elfogad egy láthatatlan sütit. Eszi. Menne. Ám.

GYÖNGY   Javasasszony!

JAVASASSZONY   Gyöngy?

GYÖNGY   Szeretnék hinni benne, hogy minden rendbe jön.

JAVASASSZONY   Ugyanaz a célo, ami neked is, Gyöngy.

GYÖNGY   A szakmai háború vége. Tehát véget ér?

JAVASASSZONY   Minden dolog, aminek kezdete van...

GYÖNGY   ...véget is ér.

JAVASASSZONY   A vég már közeleg. De terjeszkedik a sötétség. Halált látok.

Gyöngy is észreveszi a halált az ajtóban. Megijed.

Beszélgetünk, Miklóska, játsszál most a barátaiddal ektivítit.

Miklóska csak áll. Csuklyában. Nem megy ki. Nagyon para zene. Váratlanul fények, minden, ami ijesztő. Leöli a Javasasszonyt. Rátámad Gyöngyre. Majd menne a nézőkre. Milyen jó lenne itt egy beépített, aki meghal szintén. Majd váratlanul vége a villódzásnak, mindennek és a halál befagy egy képbe. Javasasszony feláll.

Szóval a sötétség. Terjed. És csak te állhatsz az útjába.

Lehúzza a halál csuklyáját.

GYÖNGY

Dankó István.

JAVASASSZONY

Nagyon erős. Teátrális. Pontos. Vicces. Kikezdhetlen. Őszinte. És jól hazudik. Átveri a nézőt. És hamarosan elég ereje lesz, hogy elpusztítsa a magyar színházi szakmát, belülről, de attól tartok, akkor sem áll meg. Nem teheti. Nem áll meg, amíg van még elpusztítandó.

GYÖNGY

Micsoda ő?

JAVASASSZONY

Ő te vagy. Az ellentéted. A negatívod. Amivel a bipoláris színházzakma megpróbálja egyensúlyba hozni magát. Egy karakter, aki valaha színész volt. Dankó István. De egyé vált a szereppel. Már nem ember. A megtestesült ízlésficam. A magyar színház rákfenéje. A terjedő pusztulat. Egy futottak-még. Egy nevenincs epizodista. Egy...

DANKÓ

(kifagy) Jóvanmá.

JAVASASSZONY

Elnézést.

Dankó visszafagy.

Illetve ez csak egy szimulációja. Hogy megmutassam, mennyire... vállalhatatlanul ízléstelen. De találkoztál már vele élőben is, nem igaz, Gyöngy? Amikor még

Miniszterelnök úr voltál egy aktuális hírből készült előadás első jelenetében.

GYÖNGY

Megállíthatnám?

JAVASASSZONY

Ha te lennél InDa kiválasztottja... De hát ez a kis felvételi-kör az előbb elég hervasztóan sikerült. Nem tudom. Akár így, akár úgy, Gyöngy, ez a szakmai háború még ma véget ér. Ma éjjel a színházi világ jövője eldől. Vagy hát előbb. Olyan sokáig nem tart ez az előadás. Az kínos lenne mindenkinek. A megoldás valakinek a kezébe kerül pár jelenet múlva. És ez a valaki Dankó István is lehet. És hát nézz már rá.

Kis csend.

Tízmillió Dankó országa lettünk...

Kis csend.

GYÖNGY

Köszönöm, Javasasszony.

JAVASASSZONY

Hát nincs mit. Ma este egy huszasért játszom, nem sok, de a jó barátság alapja a pontos elszámolás. Üzenem inDának.

Gyöngy elhagyja a helyet. Kint várta InDa.

INDA

Amit hallottál, rád tartozik és senki másra.

8. jelenet – PÁRBAJ

INDA

Amit hallottál, rád tartozik, és senki másra.

GYÖNGY   Elsőre is értettem.

INdA   Mármint?

GYÖNGY   Kétszer mondtad.

INdA   Nem.

GYÖNGY   Óh. Akkor... dejá vu-m volt.

INdA   Mi van?

GYÖNGY   Mi van?

INdA   Mondd még egyszer!

GYÖNGY   Dejá vu-m volt. De most, hogy mindent megismétlünk,
már érvénytelen.

INdA   Úristen. Itt van.

GYÖNGY   Az Úristen?

INdA   Dankó!

GYÖNGY   Hol?

INdA   Közel. A dejá vu általában hiba a Fikcióban.

Dankó   *(hangja a hangszórókból)* Te vagy egy hiba a Fikcióban.

INdA   Vigyázz! *(a kapcsolókhöz rohan, megnyomja, sötét.)*

Feljön a fény. inDa helyén már Dankó áll.

GYÖNGY   Dankó!

DANKÓ   Miniszterelnök úr!

GYÖNGY   A nevem Gyöngy.

DANKÓ   S a hangod gyémánt.

GYÖNGY   Úgy értem, konkrétan.

DANKÓ   Látja, ez a baj önnel, Miniszterelnök úr. Mindent
konkrétan ért. Bár a pékes-építész hasonlat,

bevallom, még nekem is fejtörést okozott. Sejti, hogy miért vagyok itt?

GYÖNGY Hogy megkeserítse az életemet?

DANKÓ Konkrétan azért, hogy elmondjak egy tipikus gonosztevő monológot. Hogy felfedjem a motivációimat. Esetleg egy sátáni kacaj – ebben még nem vagyok biztos.

GYÖNGY Tűkön ü –

DANKÓ Muhahahahaaaa!

GYÖNGY A kacajnak nem akkor kéne jönnie, amikor már sejtem, hogy miért kacag?

DANKÓ MAGÁNAK FOGALMA SINCS ARRÓL, HOGY MI A JÓ SZÍNHÁZ!!!

GYÖNGY Jézeus.

DANKÓ A színház csupa kérdőjel és kétség. A színház rákérdez, és elgondolkodtat. A színház nevel! A színház döntésre késztet. A színház utat kínál. Igaz?

GYÖNGY Eddig meglepően egy húron pendülünk.

DANKÓ Ostoba! Nem igaz! Ennek mind az ellenkezője igaz! A színháznak nem kérdeznie és kételkednie kell, hanem válaszokat adnia és megerősítenie! Nem rákérdez, hanem hangsúlyoz, nem elgondolkodtat, hanem elringat! Nem utat kínál, hanem utat mutat! A nevelés pedig nem a színház, hanem a szülő feladata! Az anya nő, az apa férfi!

GYÖNGY Nem feltétlenül értek egyet.

DANKÓ Ne mondja, Miniszterelnök úr! Melyik az az egy, amit nem ért? Ezer örömmel elmagyarázom, hiszen végső soron ez a cél, tisztelt hölgyeim és uraim! Hogy mindenki megértse. A függetleneknek leáldozott. A kísérletezésnek vége. Lefőtt a kávé.

GYÖNGY Miről beszél?

DANKÓ

Az új törvényről, Miniszterelnök úr! Ez egy új korszak hajnala, de nem a Vízöntő! Az Első Rend, de nem a Star Wars! Az ultimét egyensúly, de nem az Oroszlánkirály! És aki mindezt elhozza, a kiválasztott, de nem maga, Miniszterelnök úr, és nem is a Keanu Reeves, és nem is a Daniel Radcliffe és biztoskurvahétszentség, hogy nem a Hayden Fakin Christensen!! Hanem én! Én vagyok az i-n a pont! Az alagút vége! A hab a tortán! A habon a tortán a cseresznye! A habon a tortán a cseresnyéskert!!! A desszert utáni desszert utáni főétel utáni desszert utáni desszert! Az atya, a fiú, a szentlélek! A színészőriás! Én vagyok Latinovits Zoltán József Attilája! Pilinszky remegő hangja vagyok, ahogy a saját versét szavalja! Én vagyok a magyar színjátszás! A szóhoz rendelt cselekedet! Zsótér Sándor félig szívott cigarettája vagyok! Psota Irén orgánuma! Máté Gábor lebiggyesztett szája széle! Mácsai Pál „s” betűje! Vidnyánszky Attila szemtengelyferdülése! Eszenyi Enikő kék haja vagyok! És Dankó István kopaszsága! Az eleje, a közepe és a vége! És mire leszámolok a magafajttákkal, Miniszterelnök úr, addigra a magafajták is én leszek!

GYÖNGY

Ez hát a nagy terv? Tényleg ennyire nagynak képzeled magad? Hogy egyedül beveszed a magyar színházat?

DANKÓ

Egyrészt nem emlékszem, hogy összetegeződünk volna. De egyébként igen.

GYÖNGY

Most rajtam a kacagás sora. Muhahahaha!

DANKÓ

Nem csodálkozom. Ön ezt nem értheti. Én több vagyok, mint egy önimádó színész. Amiről maga csak álmodni mer, azt én megvalósítom. Elkezdtem a – hogy is mondtá, Miniszterelnök úr? – a kulturális expanziót. Terjedek, mint egy vírus. Mint a vírus. A vírusok királya. A koronavírus!

GYÖNGY

Most azt hiszi, vicces?

DANKÓ

Tudom, hogy vicces vagyok. Mindenki tudja, hogy vicces vagyok.

GYÖNGY   Te jó ég! Hiszen a komédia legalapvetőbb eszközével
sincs tisztában.

DANKÓ   Miről beszél?

GYÖNGY   Kérdezze meg tőlem, mi a komédia legfontosabb
eszköze?

Nagy szünet.

Bátran, Dankó! Kérdezze meg tőlem, mi a komédia
legfontosabb eszköze?

DANKÓ   Mi a komé –

GYÖNGY   Az időzítés.

9. jelenet – A SZÍNHÁZ

Biztos valami hangeffekt. Gyöngy váratlanul egy fehér térben találja magát. Egy ember ül egy széken. Megfordul a székkal.

SZÍNHÁZ   Üdvözöllek.

GYÖNGY   Ki maga?

SZÍNHÁZ   Az emberek többnyire Aiszkülosznak neveznek. De ma
már csak úgy ismernek: A Színház. Én alkottam meg a
Fikciót. Már vártam, hogy megérkezz. Rengeteg
kérdésed van és bár a fene nagy magyar szabadság
módosította a tudatod, változatlanul emberi lény vagy.
Ergo a válaszaimnak csupán egy részét fogod megérteni.
Hasonlóképpen, legyen bár az első kérdésed a
leghelyénvalóbb, talán rádöbbsz majd, hogy egyúttal
a leglényegtebb is.

GYÖNGY   Miért vagyok itt?

SZÍNHÁZ

A te életed a Fikció tér-idő-cselekmény arisztotelészi egységét jelentő alapvetésének alkalmazásakor keletkező történetvezetési bukfenek és egyéb írói tévedések jeles színészi teljesítménnyel párosuló gyakori, szerencsétlen, ám Magyarországon egyre elfogadhatóbb mellékterméke. Egy olyan anomália szülötte vagy, amit erőfeszítéseim dacára nem tudtam kiiktatni a dramaturgiai rendszeremből, az írói és rendezői kézjegyemből, melyet máskülönben a harmónia és a pontosság jellemez. A probléma, jóllehet, makacsul fennáll, tökéletesen kiszámítható, következésképpen kontrollálható. Ezért vagy te most szükségszerűen itt.

GYÖNGY

Nem válaszolt a kérdésekre.

SZÍNHÁZ

Így igaz. Érdekes. A többi nem volt ilyen gyors.

GYÖNGY

Miféle többi?

SZÍNHÁZ

A Fikció régebbi, mint hiszed. Időszámításunk előtt 472-ben megírtam az első drámát és bemutattuk. Perzsák. Ez volt a címe. Baszott unalmas. Mellé ment. De aktuálpolitikai volt. A forrás. Az eredő. Az első előadás a világon. Képzeld el. Így indult minden. *(a nézőknek)* Önök tudták?

GYÖNGY

Én sem. Új nekem ez a színházasdi.

SZÍNHÁZ

Nyilván. Miniszterelnök voltál. Nem neheztelek. A Fikció történetét szakaszokra osztom az egyes kiválasztottak felbukkanása alapján s e szerint ez a... hát nagyon sokadik verzió. Ugye görögök, középkori vallásos, commedia dell'arte, reneszánsz, klasszicista, romantika, realizmus, satöbbi, satöbbi... Amint azt nyilván már sejtetted, az általad képviselt megkérdőjelezés liberális anomáliája rendszerszintű, így fluktuációt okoz a legegyszerűbb helyzetekben is. Újra és újra.

GYÖNGY

A döntés. A probléma a döntés.

SZÍNHÁZ

Az emberek önálló akarata. Az első Fikció, amit terveztem, hát első rendezés, mellé ment ugye. De a valóságról beszéltem benne. Az új változat inkább Isten felé fordult. Misztériumjátékok. Ilyenek. Marhára untam. Borzasztó. Nem tudom, olvastál-e már ilyet. Hazug áhítat, pátosz. Sajnos ez a második szintén kudarc volt. És teltek-múltak az évszázadok és színházi formák jöttek, mentek, éledtek fel és haltak el. Sokat kipróbáltam. És egyre fejlődtem. De nem találtam a tökéletes megoldást. Illetve nem én találtam meg, hanem egy másik. Egy szuggesztív, pofátlanul bátor, bár kissé kiöregedett, régi motoros színházi karakter, amit az emberi psziché bizonyos aspektusainak vizsgálatához és színésztanoncok felvételi terrorizálásához írtak. Hogyha én vagyok a Fikció szülőatyja, őt a szülőanyjának nevezhetjük.

GYÖNGY

A Javasasszony.

SZÍNHÁZ

Kérlek. Véletlenül talált rá a megoldásra, a kiválasztott újra és újra felbukkanására, amely bár működött, egyértelműen egy hibára épült és létrehozta azt az egyébként önellentmondó, alapszintű anomáliát, ami, ha nem kezelik, tönkre is teheti a rendszert. Ergo, akik elutasítják az előadóművészetet, bár elenyésző kisebbségben vannak, rohamosan növelik a katasztrófa bekövetkeztének esélyét.

GYÖNGY

InDáról beszél, ugye? Akik kiszálltak a Fikcióból.

SZÍNHÁZ

Te azért vagy most itt, mert InDa és a színházellenes mozgalma hamarosan elpusztul.

GYÖNGY

Színházellenes mozgalom? Erről nem beszélt.

SZÍNHÁZ

Természetesen nem. De azért indított el utadon, mert a nagyravágás mellett vajmi kevés ereje van egyedül szembeszállni eszmékkel, melyek nem tetszenek neki. Szüksége van a Kiválasztottra, aki eltörli a Fikciót és színházmentesíti az országot.

GYÖNGY

Hazugság.

SZÍNHÁZ

A tagadás a legkiszámíthatóbb emberi reakció, de kár reménykedned. El fogjuk őket pusztítani. Képletesen persze. Támogatások megvonása, szervezetek felszámolása. Ez immár a sokadik alkalom lesz, hogy elpusztítjuk a színházellenesek anarchista mozgalmát. Így hát ezen a téren igen nagy rutinra tettünk szert. A színház élni akar.

GYÖNGY

Miért akarnák elpusztítani a színházat?

SZÍNHÁZ

Mert véleményük szerint kártékony a hatásunk. Állításuk, hogy az embereknek nem hírszínházi előadásokon, musical és operett gálákon, érdektelen vígjátékokon, korrektül eljátszott, kortársnak álcázott színházi heppeningeken kellene ülniük, mert így csak fenntartják az ördögi kört: éltetik a színházat, amely szelepként hat és kikapcsolja őket a mindennapok kézzelfogható és saját bőrükön tapasztalható problémáival szemben. InDa szerint az emberek áltatása és önáltatása hazug folyamat, amely konzervál valódi, Fikción kívüli, bűdös nagy magyar rendszerszintű problémákat. Ezért inkább elküldenének téged, hogy végezz az alkotóval. Végezz velem. Ennek, hosszú évek tapasztalata után most elébe mentem.

GYÖNGY

Mit akar tőlem?

SZÍNHÁZ

Vajon jó volna-e egy színház nélküli világ, Gyöngy? InDa szerint az emberek minden este elmenekülnek a művészetek elefántcsonttornyába, nevetnek, kikapcsolódnak és mélyen egyetértenek politikailag eleve szimpatizáló polgártársaikkal ahelyett, hogy felállnának végre és valóban szembenéznének és foglalkoznának a színházban furmányosan kikacagott problémáikkal. Megérné-e csakis és kizárólag a valósággal foglalkozni, Gyöngy? Teszem fel álnaiv kérdésem.

Kis csend.

A kiválasztott, vagyis te, most funkciójának megfelelően visszatér a forráshoz, a Perzsák című darab egyik karakterévé válik teljes egészében és elengedi emberi mivoltát, újrateremtve a színházat. Aztán az új Fikcióból, a várva várt, egységes, árkok nélküli magyar színházi életből – mert igen, áldozatod ezzel járna, már csak ez a paradicsomi állapot nem került kipróbálásra – kiválasztasz 23 egyedet, 16 nőt és 7 férfit, akik kiválhatnak és újrakezdek majd a lázadást az általuk kártékonynak és unalmasnak ítélt színház ellen. Lehetőleg fiatalok legyenek. Mindig ők pattognak. Ezért játssza Király Dani InDát.

GYÖNGY De ott van a csapatban a Pali meg a Zoli. Hát ők mindenek, csak nem fiatalok.

SZÍNHÁZ Arrogáns, övön aluli hozzászólásodra nem reagálok semmilyen formában és elutasítom a kirekesztés minden formáját az ő nevükben is, kislányom.

GYÖNGY És mi van, ha nem teszem meg?

SZÍNHÁZ Amennyiben funkcióddal ellentétesen cselekszel, a rendszer összeomlik és minden emberi egyed, aki a Fikció résztvevője és élvezője, karakterek és nézők, kritikusok és írók, szürkévé, ostobává lesznek és érdektelenné válnak a művészetek minden fajtájával szemben. Mivel InDa lázadó csapata, akik a valóságba terelnék az embereket, Pali meg az a szánalmas, de fiatalos Bezerédi Zoltán megsemmisítésre kerül, ez nyilvánvalóan azt jelenti, hogy az emberi faj végérvényesen kipusztul. Már ami az agyukat jelenti. Nem lesz színház. Szóval hülye egy ország lesz. Pedig hát most is van baj. Akkor most képzeld el.

GYÖNGY Ezt nem hagyhatja bekövetkezni. A magyar nézők tartják fenn magukat. A színházat.

SZÍNHÁZ

Tudjuk biztosítani az elfogadható szintű létezését. A lényeges kérdés az, hogy tudod-e és akard-e egyszemélyben vállalni a felelősséget minden magyar ember végleges elbutulásáért.

Kis csend.

Érdekes figyelni a reakciódat. Az elődeidet is célszerűen pozitív attitűd jellemezte. Olyan affirmatív konstitúció, ami segíti a fajtársakhoz való kötődést, így a kiválasztott funkciójának megfelelő betöltését. A többiek ezt általánosságban élték meg. A te élményed viszont messzemenően specifikus. Ugyanis szeretsz. Egy férfit.

GYÖNGY

InDa. Dani.

SZÍNHÁZ

Apropó, a fiatalember belépett a Fikcióba, hogy megmentse az életedet. Téged keres. Vagyis keresett. Amíg el nem fogták.

GYÖNGY

Ne!

SZÍNHÁZ

Ezzel elérkeztünk az igazság pillanatához, amikor az alapvető hiba látványosan megmutatkozik és egy pillanatba sűrűsödik az anomália kezdete és vége. Két ajtó van itt. A jobb oldali a forráshoz vezet, az új, egységes, árokmentes színházi szakmához, a bal oldali a Fikcióba InDához és a magyar nép végső elhülyüléséhez vezet. Ahogy te fogalmaztad: a probléma a döntés. De hát már tudjuk, melyiket választod, nem igaz? Hiszen már beindult a láncreakció. A biokémiai folyamatok jelzik, hogy születőben van egy érzés, amely az ésszerűség gyors kiiktatására hivatott. Egy érzés, ami háttérbe szorítja az egyszerű és logikus tényt: InDa meg fog halni, Dankó István lejátssza a vérbe és neked esélyed sincs, hogy megmentsd az életét.

Gyöngy elindul a bal oldai ajtó felé.

Remény... Az emberi önáltatás kvintesszenciája, amely egyszerre tud a legerősebb oldalak és a leggyengébb pontotok lenni.

Gyöngy habozik.

GYÖNGY Tudja, mit? Alkut ajánlok.

SZÍNHÁZ Alkut? Nekem?

GYÖNGY Egy valamivel nem számolt. Dankóval. Egyre erősebb a Fikción belül. Már több ezer lehet belőle. Egy elszabadult ízlésterror. Kicsúszott az uralma alól. Túl sokan szeretik már Dankó Istvánt. Nem állíthatja meg. De én igen.

Kis csend.

SZÍNHÁZ Mondd, mit akarsz cserébe?

GYÖNGY Ezt hallgassa meg...

10.jelenet – A VÁLASZTÁS

Villámlás és eső hangja. Gyöngy áll Dankóval szemben.

DANKÓ Á, Miniszterelnök úr! Isten hozta! Már hiányoltuk a nézőkkel.

GYÖNGY Az előadásnak vége, Dankó.

DANKÓ Tudom én is. Indát és tehetségtelen csapatát elfogtam. Nem fogják elpusztítani a színházat. Az otthonomat. Az emberek tudatát. Ahová befészkeltem magam. És azt is tudom előre, hogy én nyerem meg ezt a színészpárbajt. Ezért hagyom is, hogy ezek a szerencsétlenek páholyból nézzék végig, ahogy lejátszalak a világot jelentőkről.

Ledobja a szövegekönyvét. Hangeffekt.

GYÖNGY Teljes improvizáció?

DANKÓ Félsz, Miniszterelnök úr?

GYÖNGY Egyáltalán nem.

Gyöngy is ledobja. Imprózní kezdenek. Egymást instruálják. Őrület. Nézőbevonás. Bármí.

DANKÓ Szép játék. De miért, Miniszterelnök úr? Miért? Miért csinálja? Miért harcol tovább?

GYÖNGY Mert így döntöttem. És nem vagyok Miniszterelnök úr. Gyöngy vagyok.

DANKÓ Talán azt hiszi, hogy valami többért játszik most itt, mint a saját élete? A szabadság, az elgondolkodtatás, a tükör a nézőknek... esetleg a szerelem? Illúziók, Miniszterelnök úr, az észlelés játékaí.

EGYÜTT A labilis emberi elmei ideiglenes délibábjaí, amivel próbál megalapozni egy valójában értelmetlen és céltalan létet. A magukfajta színészlétet. Valamennyi pontosan olyan mesterséges, mint maga a Fikció. Ön bizonyára látja, tudja, Miniszterelnök úr, hogy értelmetlen a harc. Minden, aminek kezdete van, véget is ér, Gyöngy.

Kis csend.

DANKÓ   Mi? Mit mondtam az előbb? Miért utánczol? Nem, ez nem helyes. Menjen innen!

GYÖNGY   Mondja, mitől fél? Magától?

DANKÓ   Te most... eljátszol... engem? Hagyd abba! Nem fogják beszopni! Nem vagy annyira jó színész! Ennyire nem lényegülhetsz át...

GYÖNGY   *(a nézőkhöz fordul)* Kedves nézőink! Dankó István vagyok, a Katona József Színház színművésze.

DANKÓ   Hagyd abba! Kérlek!

GYÖNGY   ....

Kis csend.

DANKÓ   Mit tettél?

GYÖNGY   Karaktergyilkosság. Vége az expanciónak, Dankó.

Kis csend. Dankó átlényegül civilbe.

DANKÓ   Szabad vagyok... Manír mentes... Mint egy... ember...

Zoli, Pali és InDa jelennek meg.

ZOLI   Pista!

PALI   Te vagy az?

DANKÓ   Szevasztok!

Ölelések.

Ő... el tudott játszani... engem...

INDA Gyöngy! Hát tényleg te vagy a kiválasztott. Tudtam, hogy jobb vagy, mint a Dankó.

DANKÓ Kapd be, Dani!

Csók. Lenne. Ám.

GYÖNGY Milyen fa ez?

INDA Szilfa? Vagy hogy érted?

GYÖNGY Tudok mindent. Jártam Aiszkhülosznál. Elmondta, mit terveztek. Alkut kötöttünk.

INDA Mit tettél?

GYÖNGY Nem bánt benneteket, Dankóért cserébe. Nekem pedig, mint a kiválasztottnak, egységesítenem kell a színházi szakmát. Egyé kell válnom a forrással.

INDA Vagyis...

GYÖNGY A kérése, hogy áldozzam fel magam egy szebb világért cserébe.

INDA Segítesz neki?

GYÖNGY Azt mondta, csak a Miniszterelnök úr teremthet egységes szakmát, ha akar.

ZOLI És?

GYÖNGY Hát nem akar. De én sem. Már nem vagyok ő. Már Gyöngy vagyok. És szabad. És átvertem a vén görögöt.

DANKÓ Micsoda?

GYÖNGY

Így döntöttem. Végiggondoltam, mit állítasz a színházról. Hogy nincs értelme. Hogy csak konzervál. Hogy becsapjuk ezeket az embereket, elaltatjuk őket a valóság irányába. És tudod, mit? Igazad van. De nem a színházzal van a baj. Új formák kellenek. Rá kell vezetni őket a valóságra. És döntsön mindenki maga: mit néz és hol. És emellett döntse el, hogy foglalkozik-e valóban a gondokkal vagy kényelmesebb csak kinevetni őket és estéről estére élni a nézőtér jótékony sötétjében, mely ápol s eltakar. Bízd rájuk. És mindenki számoljon el a lelkiismeretével.

Gyöngy elindul.

PALI

Hová mész?

GYÖNGY

Ki. A valóságba. És felajánlom nekik is ezt a lehetőséget. Szívjunk el egy cigit. Levegőzzünk. Mit tudom én. Beszélgessünk. Fogalmam sincs, tényleg. Kitaláljuk...

Gyöngy kinyitja a bejáratot és elsétál. A többiek nézik. Lassan követik.

Ha taps, akkor: Rage Against the Machine – Wake up

Stáblista bemozdva. Megy le a fény. Sötét.

VÉGE